

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/40/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2220010864
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2220010864.5

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. c) Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 4T/117/2020-225 zo dňa 02.12.2024, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.01.2026 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 4T/117/2020-225 zo dňa 02.12.2024 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom A. XXXX/XX, C. D., podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Dunajská Streda č. 1Pv 420/20/2201 zo dňa 25.11.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe,

že

1/

v presne nezistený deň mesiaca júl roku 2020 v čase okolo 03:00 hod. na adrese E. F., G. H. I. XXXX/X, okres Dunajská Streda, v sociálnom trojizbovom byte využil, že jeho bývalá manželka poškodená J. B., nar. XX.XX.XXXX spala a počas jej spánku strkal svoje prsty do pošvy a análneho otvoru poškodenej, ktorá sa následne na to zobudila a vytkla mu jeho konanie a žiadala ho, aby sa to v budúcnosti neopakovalo, pričom utrpela škrabanec na zadnej časti ľavého stehna,

2/

dňa 07.08.2020 v čase okolo 03:30 hod. na adrese E. F., G. H. I. XXXX/XX, okres Dunajská Streda, v sociálnom trojizbovom byte, opäť využil spánok bývalej manželky poškodenej J. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že počas jej spánku a napriek tomu, že po predchádzajúcom incidente mu uviedla, že si to neželá, jej strkal svoje prsty do pošvy,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 225-228.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie okresný prokurátor bezprostredne po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní, ktoré písomne odôvodnil na č.I. 232.

Okresný prokurátor v odvolaní namietal voči výroku o oslobodení obžalovaného spod obžaloby, ktorý považuje za nezákonný a nesprávny, nakoľko výsledky vykonaného dokazovania preukazujú, že skutky v bode obžaloby sa stali a napĺňajú znaky žalovaného trestného činu. Odôvodnenie rozsudku je podľa názoru okresného prokurátora v rozpore s § 168 ods. 1 Trestného poriadku. Súd po zrušení a vrátení veci vykonal konfrontáciu medzi obžalovaným a poškodenou, ktorý vyznela v neprospech obžalovaného, keďže poškodená opäť jasne popísala konanie obžalovaného. Poškodená nezmenila svoju výpoveď od začiatku trestného konania, pričom sama nežiadala pre obžalovaného trest uvedomujúc si, že sa stará o deti, avšak dala jasne najavo, že trestné oznámenie podala preto, aby obžalovaný v podobnom konaní nepokračoval. Nestotožnil sa so záverom súdu o motivácií poškodenej privodiť obžalovanému trestné stíhanie, poškodená totižto nikdy nepopierala problematické spolužitie s obžalovaným, nesnažila sa bagatelizovať svoj podiel na takomto spolužití a netajila manželskú neveru. V prípade vymyslenej situácie by mohla uvádzať tradičné formy násillia mužov. Poškodená o udalostiach naopak informovala len svoju matku F. F. a požiadal ju, aby s ňou išla ku gynekológovi. Lekárska správa potvrdzuje zranenie – škrabanec, ktoré opisovala poškodená, iné zranenia neboli zistené. Poškodená poskytla všetky dôkazy, ktoré boli hodnoverné, a ak by mala byť ich vierohodnosť narušená povestou poškodenej, obdobné možno konštatovať aj vo vzťahu k obžalovanému, ktorý aj napriek opakovaným konfliktom vyhľadával prítomnosť poškodenej. Obžalovaný na poškodenú, ktorá mala mladšieho partnera žiarlil, bol voči poškodenej agresívny, neuniesol, že poškodená ho sexuálne odmietala. Znalec psychológ išiel nad rámec svojho zamerania, hodnotil motívy poškodenej, pričom takéto hodnotenie je možné len zo strany súdu. Výpovede svedkov sú v danom prípade irelevantné, nakoľko pri takomto type skutku obvykle nezvyknú byť prítomní svedkovia, čo bol prípad aj tejto veci. Výpovede svedkov potvrdzujú iba vzájomný vzťah poškodenej a obžalovaného a ich nevráživosť. Záverom prokurátor namietal voči formálnym pochybeniam pokiaľ ide o odôvodnenie napadnutého rozsudku, keď okresný súd sa obmedzil iba na mechanický prepis dôkazov, ktorý bol takmer totožný s prvým rozsudkom, ktorý bol odvolacím súdom zrušený. V odôvodnení rozsudku absentuje uvedenie skutočností, ktoré súd vzal za dokázané, uvedenie dôkazov, o ktoré opiera svoje rozhodnutie, a predovšetkým chýba úvaha, akou sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

Obžalovaný vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora uviedol, že počas konfrontácie aj on sám zotrval na svojej výpovedi, a síce, skutok nespáchal, a teda ani po konfrontácií nedošlo k zabezpečeniu dôkazu, ktorý by odstránil dôvodné pochybnosti o jeho vine. Nakoľko okresný prokurátor žiadny iný dôkaz než konfrontáciu nenavrhol, a pri konfrontácií neboli zistené žiadne nové skutočnosti, naďalej pretrvávajú pochybnosti o skutkových okolnostiach. Pokiaľ ide o námietky prokurátora voči znaleckému dokazovaniu, znalec nekonštatoval, že poškodená uviedla nepravdivé skutočnosti, ale konštatoval, že nie je možné vylúčiť účelovo motivované skreslenie podania deja s cieľom eliminovať svojho manžela zo spoločnej domácnosti. Vierohodnosť výpovede poškodenej ako jediného dôkazu je značne oslabená, keďže aj znalec skonštatoval, že všeobecná vierohodnosť je v pásme podpriemeru a špecifická sa javí ako znížená. Pokiaľ ide o námietky prokurátora voči odôvodneniu rozsudku, okresný súd v odôvodnení uviedol, ktoré dôkazy vzal za preukázané, a ktoré považoval za podstatné. Obžalovaný navrhol odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 13.01.2026 za prítomnosti zástupcu Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajkyne. Verejného zasadnutia sa nezúčastnila poškodená, na čo senát odvolacieho súdu vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v jej neprítomnosti. Zástupca krajskej prokuratúry zotrval na podanom odvolaní, nepožiadala o zmenu dôvodov či jeho doplnenie. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním okresného prokurátora, odpisom registra trestov na obžalovaného, relevantnými lustráciami na osobu obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Strany nemali žiadne pripomienky k oboznamovanému spisovému materiálu. Zástupca krajskej prokuratúry navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Pridržal sa písomných dôvodov odvolania. Obhajkyňa obžalovaného sa pridržala písomných dôvodov vyjadrenia k odvolaniu, po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom bola vykonaná konfrontácia medzi obžalovaným a poškodenou, kedy strany zotrvali na svojich tvrdeniach, žiadny iný dôkaz nebol vykonaný. Pochybnosti v dokazovaní naďalej pretrvávali, navrhla odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný vyhlásil, že je nevinný, poškodená si skutky vymyslela. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa § 2 ods. 4 Trestného poriadku každý, proti ktorému sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona, kto násilím alebo hrozbou bezprostredného násillia donúti iného k orálnemu styku, análnemu styku alebo k iným sexuálnym praktikám alebo kto na taký čin zneužije jeho bezbrannosť, potrestá sa odňatím slobody na päť rokov až desať rokov.

Podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, chránenou osobou sa rozumie blízka osoba.

Podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Odvolací súd konštatuje, a to aj napriek nesúhlasu okresného prokurátora, že v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s požiadavkami ustanovenými v § 168 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd i keď stručne, avšak v primeranom a pre rozhodnutie dostačujúcom rozsahu uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obranou obžalovaného, a tiež akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, s ktorými sa aj odvolací súd bez zásadných výhrad stotožňuje a v podrobnostiach na tieto, ako na správne a v podstate aj úplné, poukazuje.

Okresný súd k týmto skutkovým zisteniam dospel po tom, čo jednotlivé dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda jednotlivo aj v ich súhrne a podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu. Okresný súd pri hodnotení ním vykonaného dokazovania v prejednávanej veci tiež, a podľa názoru odvolacieho súdu aj opodstatnene rešpektoval aj jedno zo základných pravidiel vyplývajúcich pri dokazovaní z ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, v ktorom je upravená zásada prezumpcie nevinu a ktorým je jednak pravidlo „in dubio pro reo - v pochybnostiach

v prospech obvineného“, z ktorého vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť v prospech obvineného, ak zostanú dôvodné pochybnosti o niektorej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, jednak ďalšie pravidlo, v zmysle ktorého nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina (ktorú obvinený nie je v konečnom dôsledku ani povinný dokazovať).

Podľa názoru odvolacieho súdu odvolaním okresného prokurátora je okresnému súdu vytýkané hodnotenie vykonaných dôkazov v rozpore so zásadou trestného konania uvedenou v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, neobsahuje žiadne také konkrétne skutočnosti a okolnosti, ktoré by jednotlivito alebo vo svojom súhrne v prejednávanej veci jednak nasvedčovali tomu, že k namietaným skutkovým zisteniam okresného súdu dospel postupom nezodpovedajúcim zásadám logického myslenia a uvažovania, jednak spochybňovali opodstatnenosť použitia jedného zo základných pravidiel vyplývajúcich pri dokazovaní z ďalšej zásady trestného konania uvedenej v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, v ktorom je upravená zásada prezumpcie neviny a ktorým je jednak pravidlo „in dubio pro reo - v pochybnostiach v prospech obvineného“.

Odvolací súd k prokurátorom namietanému hodnoteniu vykonaných dôkazov okresným súdom považuje za potrebné poukázať na to, že hodnotenie vykonaných dôkazov v trestnom konaní upravuje ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Zákon pritom neustanovuje nijaké pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov.

Voľné hodnotenie dôkazov je dôsledkom zložitej duševnej činnosti a vytvára sa logickým úsudkom. Orgány činné v trestnom konaní a súd musia vo svojom rozhodnutí zdôvodniť svoje vnútorné presvedčenie. Vnútorné presvedčenie je odôvodnené objektívnymi skutočnosťami a je ich logickým dôsledkom. Možno preto teda preskúmať, či postup pri vytváraní vnútorného presvedčenia bol správny a či vnútorné presvedčenie je dôvodné. Ak teda súd prvého stupňa postupuje pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, to znamená, že ich hodnotí podľa vnútorného presvedčenia, ktoré je založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito, ako aj v ich súhrne a urobí logicky odôvodnené úplné skutkové závery, nemôže odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušiť napadnutý rozsudok ani preto, že by bolo možné na základe hodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospieť aj k iným do úvahy prichádzajúcim skutkovým výsledkom. (judikát R 53/1992)

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že v predmetnej veci nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Tak ako už konštatoval aj okresný prokurátor, pri druhovo obdobnej trestnej činnosti obvykle dochádza ku skutkom v súkromí, bez svedkov, za prítomnosti agresora a poškodenej osoby. V podstate obdobná situácia nastala aj v tomto prípade, kedy útočník – obžalovaný mal zneužiť bezbrannosť obeť – poškodenej k uskutočneniu sexuálnej praktiky (vsunutiu prstov do pošvy a análneho otvoru), v obydlí, ktoré aj po rozvode spoločne obývali, počas skorých ranných hodín, bez prítomnosti iných svedkov.

Tak obžalovaný ako aj poškodená v konaní uviedli svoju verziu skutku, keď poškodená od začiatku trestného stíhania uvádzala, že zo strany obžalovaného malo dôjsť k dvom útokom, kedy v noci, počas spánku poškodenej, pristúpil k nej a vsunul jej prsty do pošvy a análneho otvoru. Poškodená sa zobudila, s krikom požiadala obžalovaného, aby v konaní nepokračoval. Poškodená vypovedala aj o tom, že obžalovaný na ňu po rozvode žiarlil, žiarlil na to, že si našla nového partnera, s ktorým zamýšľala spoločne žiť, zrejme aj v byte, ktorý obývali spolu s obžalovaným, pričom obžalovaný jej bránil v tom, aby svoj zámer s novým partnerom uskutočnila, nevedel prijať predstavu, že s ním nebude intímne žiť a dožadoval sa sexuálnej aktivity zo strany poškodenej. Naproti tomu obžalovaný od začiatku popieral spáchanie skutkov, obvinenie označoval za vymyslené zo strany poškodenej, v snahe donútiť obžalovaného k vystaňovaniu sa zo spoločného obydľia. Obžalovaný uviedol, že poškodená sa už v minulosti podobné obvinenie vymyslela, nebola však úspešná. Poškodená sa údajne aj pred susedmi (svedkami v tomto konaní) mala vyjadriť tak, že urobí všetko preto, aby obžalovaného dostala z bytu, resp. dostala do basy. V tomto duchu potom pokračovala, keď obžalovaného obvinila zo skutkov v tejto veci, ktoré sa nezakladajú na pravde.

Svedkom skutkov mali byť údajne len oni dvaja, a teda žiaden priamy svedok skutku v konaní v tomto konaní neexistoval, a teda nemohol objektívne verifikovať tvrdenia poškodenej. Svedkyňa F. F. (matka poškodenej) vypovedala o dožadovaní sa sexuálneho styku zo strany obžalovaného od poškodenej, v opise udalosti skutkov vypovedala zhodne ako poškodená. Svedkyňa však mala informácie o skutku výlučne z tvrdení poškodenej, očitým svedkom skutkov a konania obžalovaného nebola. Ďalšie svedkyne v konaní, a to K. E. či L. M. k okolnostiam skutku nevypovedali, obe svedkyne sa však vyjadrili výlučne k spolunažívaniu obžalovaného a poškodenej, ktoré bolo po dlhý čas problematické, sprevádzané hádkami a konfliktami, niekedy až v takej intenzite, že musela byť privolaná policajná hliadka. Svedkyne potvrdili len tú časť okolností tvrdených poškodenou a obžalovaným, kde sa zhodli na tom, že spolunažívanie po rozvode bolo problematické, poškodená sa s obžalovaným neustále hádala, poškodená mala konfliktné vzťahy aj so susedmi (dokonca aj so svedkyňami), obžalovaný na poškodenú žiaril, hádali sa kvôli peniazom, kvôli novému vzťahu poškodenej, kvôli žiarlivosti, de facto kvôli všetkému. Svedkyňa K. E. sa vo výpovedi okrajovo zmienila o tom, že poškodená sa jej zdôverila, že ju obžalovaný zbil a dožadoval sa od nej sexuálneho styku, avšak nie je zrejmé, či išlo o skutky, pre ktoré je obžalovaný stíhaný v inej veci, a rovnako išlo len o sprostredkovanú informáciu od poškodenej. Svedok M. B. (spoločný syn poškodenej a obžalovaného) vypovedal rovnako o tom, že v domácnosti boli prítomné hádky a konflikty, tie však vo väčšine prípadov vyvolávala poškodená. Svedok uviedol, že poškodená si aj v minulosti vymyslela obvinenie voči obžalovanému, avšak rovnako nebol svedkom žiadneho sexuálneho útoku zo strany obžalovaného voči poškodenej.

Pokiaľ poškodená, resp. obžaloba poukazuje na lekársku správu z vyšetrenia poškodenej, v tomto rozsahu odvolací súd poukazuje na to, že z lekárskej správy nevyplývalo, že by poškodená utrpela po údajných útokoch obžalovaného zranenia, lekárska správa navyše nijakým spôsobom nepreukazuje, že by ku skutkom došlo. Poškodená predložila fotografiu, na ktorej je viditeľné zranenie – škrabanec na zadnej strane stehna, pričom uviedla, že ku škrabancu došlo práve počas jedného zo skutkov. Z uvedeného dôkazu vyplýva, že na tele poškodenej bol skutočne zreteľný škrabanec, príčinnú súvislosť medzi konaním obžalovaného tak ako mu je obžalobou kladené za vinu a spôsobením tohto zranenia však nebolo možné ustáliť, pretože o skutku vypovedala len sama poškodená. Obžalovaný poprel, že by poškodenej spôsobil zranenie, nevedel uviesť, ako poškodená k zraneniu prišla.

Nové svetlo do dokazovania nepriniesli ani opätovné výsluchy obžalovaného a poškodenej na hlavnom pojednávaní po zrušení veci a vrátení odvolacím súdom, pretože obaja vo svojich výpovediach uviedli tie isté skutočnosti, ako už uviedli vo svojich skorších výpovediach. Obžalovaný uviedol, že zo spoločnej domácnosti sa odsťahoval, žije spolu s oboma deťmi, o ktoré sa stará, o pobyte a živote poškodenej v súčasnosti vedomosť a informácie nemá. Poškodená uviedla, že aj naďalej je v partnerskom vzťahu s druhom, s ktorým má maloleté dieťa, žije u svojej matky. So spoločnými deťmi s obžalovaným sa občasne stýka. Poškodená prejavila záujem na čo najskoršom ukončení veci, chcela by celú vec uzavrieť, zároveň vyslovila želanie, aby obžalovaný nebol odsúdený, nakoľko sa stará o deti. V rámci konfrontácie poškodená sama bez nátlaku priznala, že po rozvode manželstva mala dobrovoľný pohlavný styk s obžalovaným, čo napokon potvrdil aj obžalovaný. Konfrontácia medzi obžalovaným a poškodenou nepriniesla také objasnenie skutočností, ktorými by odstránila výrazné pochybnosti o tom, či a ako ku skutkom došlo. Nemožno sa stotožniť s námietkou prokurátora, ktorý v odvolaní tvrdil, že výsledky konfrontácie smerovali v neprospech obžalovaného len z dôvodu, že poškodená naďalej zotrvala na svojich tvrdeniach. Rovnako tak urobil aj obžalovaný, ktorý opätovne obvinenia zo strany poškodenej označil za vymyslené, spáchanie skutku poprel, konania voči poškodenej sa nedopustil. Pohlavný styk s poškodenou vykonal dobrovoľne, a o dobrovoľný styk išlo aj podľa poškodenej, okrem dobrovoľného styku sa od poškodenej nedomáhal žiadnych iných sexuálnych kontaktov. Výsledky vykonanej konfrontácie tak nijakým spôsobom neozrejmili, resp. neodstránili či nevyplnili priestor v dokazovaní tak, aby bol obžalovaný jednoznačne uznaný vinným.

Vzhľadom na to, že výpoveď poškodenej bola v tomto konaní jediným usvedčujúcim dôkazom, súd musel k tomuto dôkazu pristupovať a vyhodnotiť ho prísnejšie, keďže neexistovali ani také dôkazy, ktorými by výpoveď poškodenej bolo možné overiť. Nároky na kvalitu a vierohodnosť výpovede poškodenej tak museli byť zvýšené. V konaní však vyvstalo viacero pochybností, resp. vyšli najavo skutočností, ktoré práve naopak, výpoveď poškodenej oslabovali. V prvom rade ide o možnú motiváciu poškodenej vypovedať skreslene o okolnostiach skutku, nakoľko aj sama poškodená priznala (a to nielen pred svedkami v mieste vtedajšieho spoločného bydliska, ale aj v prípravnom konaní či v konaní pred súdom), že v inkriminovanom čase bolo jej cieľom vylúčiť obžalovaného z užívania nájomného bytu, nakoľko boli

rozvedení, poškodená už mala novú známosť. S novým druhom plánovala spoločný život, obžalovaný jej v plánoch prekážal. Ďalej to bola skutočnosť, že v uvedenom čase poškodená trpela depresiou, navštevovala psychiatra, bola emotívnejšia, užívala lieky na spanie, sama uviedla, že bola nervózna a v strese, užívala lieky aj na depresiu. Uvedené skutočnosti mohli vplývať na to, ako vnímala správanie obžalovaného, mohli podporovať jej motiváciu vypovedať o prežitých udalostiach inak.

Pokiaľ ide o samotnú výpoveď poškodenej a jej vierohodnosť, za účelom posúdenia vierohodnosti bol v konaní vypracovaný znalecký posudok č. 21/2020 znalca PhDr. Roberta Mathého, PhD., zo záverov ktorého vyplynulo, že pokiaľ ide o všeobecnú vierohodnosť, u poškodenej ide o pásmo podpriemeru, čo postačuje na zapamätanie si podstatných osobitostí diania, avšak treba počítať s nepresnosťami v reprodukcii zapamätaného. Pokiaľ ide o špecifickú vierohodnosť, u poškodenej sa javí ako znížená, vzhľadom na jej sklon k podávaniu skreslených informácií o dianí, ktorého účastníčkou mala byť v zmysle zveličovania. Zároveň bolo konštatované, že u poškodenej nemožno vylúčiť účelovo motivované skreslené podanie diania s cieľom zbaviť sa svojho manžela, s ktorým aj po rozvoze žila v jednej domácnosti a eliminovať ho zo spoločnej domácnosti. Znaleckým posudkom bolo tiež konštatované, že poškodená má sklony k dopĺňaniu si medzier v pamäti neskutočnými prvkami, sklony k samoučelnej prezentácií neskutočného diania.

Odvolací súd výsledky znaleckého dokazovania, a teda vierohodnosť posudzoval nielen s prihliadnutím na závery znalca, ale najmä v kontexte všetkých vykonaných dôkazov a rovnako dospel k záveru, že výpoveď poškodenej, výrazne oslabená ostatnými dôkazmi (výpoveďou svedkýň, výpoveďou spoločného syna, výpoveďou obžalovaného), nemôže postačovať na uznanie viny obžalovaného zo spáchania skutku. Okresný súd a ani odvolací súd sa nespoliehali výlučne na závery znaleckého posudku, o to viac, keď otázka posúdenia špecifickej vierohodnosti je otázkou právnou, ktorej skúmanie neprislúcha znalcovi ale súdu. Súd však prihliadol na osobnostné charakteristiky poškodenej, ktoré skúmal znalec (tendencie podávať skreslené informácie, sklony k unáhlenému riešeniu konfliktných situácií, a iné), z ktorých možno mať dôvodnú pochybnosť o vierohodnosti výpovede poškodenej. Odvolací súd konštatuje, že v konaní vzniklo tzv. dôkazné vákuum, dôkazná situácia nebola tak presvedčivá na to, aby súd mohol jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vysloviť záver o vine obžalovaného. Navyše, poškodená bola aj sama vo svojej výpovedi, pokiaľ ide práve o relevantnú časť – dožadovania sa sexuálnej aktivity obžalovaným nepresná a nekonzistentná. Spočiatku uviedla, že obžalovaný sa od poškodenej stále dožadoval pohlavného styku, avšak za vinu sa obžalovanému kládlo uskutočnenie sexuálnych praktík, keď poškodená uviedla, že po prvýkrát obžalovaného len „napomenula“, druhýkrát už skutok oznámila orgánom činným v trestnom konaní. Poškodená už v ďalšom konaní neuvádzala a nezmieňovala, či išlo len o udalosti z dní, ktoré sú predmetom konania, alebo sa obžalovaný obdobného konania dožadoval či dokonca dopustil aj predtým.

Pre uznanie viny nemožno rozhodnutie zakladať na nejednoznačných záveroch, ktoré sú v rovne pravdepodobnosti. Obžalovanému musí byť vina preukázaná spôsobom nevzbudzujúcim žiadne pochybnosti na základe dôkazov vykonaných v súlade s Trestným poriadkom. V prípade existencie pochybností, musí súd postupovať miernejšie (lat. in dubio pro mitio), teda rozhodnúť v prospech obžalovaného (lat. in dubio pro reo). Zo zásady in dubio pro reo tiež vyplýva, že ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obžalovaného. Zo zásady prezumpcie neviny ustanovenej v čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyplýva, že obžalovanému musí byť vina preukázaná bez akýchkoľvek pochybností a tento nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, hoci svedčiacu v jeho prospech. Prezumpcia neviny znamená, že nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, resp. obž. nemá povinnosť dokazovať svoju nevinu.

Na preukázanie toho, či sa skutok pre ktorý bola osoba obžalovaná stal, ako i na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych i nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov a skutočností, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, t.j. či sa skutok stal, či z jeho spáchania obžalovaného spoľahlivo usvedčujú a súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného právneho záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania sa stal. To platí obzvlášť vtedy, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, pričom rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej

skupiny dôkazov. Na tomto mieste je nutné zdôrazniť, že ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nevytvára zákonný podklad pre odsudzujúci výrok. V trestných veciach musia byť dôkazy totižto nad slinko jasnejšie (lat. In criminalibus probationes debent esse luce clariores).

Zhrnúc vyššie uvedené možno uzatvoriť, že spravodlivé meritórne rozhodnutie súdu, ktoré má komplexné (obojsmerné) dokazovanie orgánov činných v trestnom konaní v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku umožniť, je v prípade dôkaznej núdze rozhodnutie podľa zásady dôkazného bremena, teda pri pochybnostiach v prospech obžalovaného, čo znamená v neprospech obžaloby. Spravodlivé je, aby každý, kto spáchal trestný čin, bol za jeho spáchanie odsúdený a primerane potrestaný, ale len vtedy, resp. v tom rozsahu, v ktorom mu je vina dokázaná v konaní pred súdom. V tomto konaní rozhoduje súd ako nestranný orgán a zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, nesie prokurátor (ako žalujúca strana). Ak má prokurátor niesť zodpovednosť za dokázanie viny obžalovaného v konaní pred súdom a ak má súd v tomto konaní vystupovať ako nestranný orgán, nemožno požadovať, aby súd vo vzťahu k prípravnému konaniu plnil úlohu „prieskumného vyšetrovateľa“, ktorá v zásade patrí prokurátorovi. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované v Zbierke pod číslom 118/2014)

V konaní sa však nepodarilo zabezpečiť také dôkazy, z ktorých by bez pochybností bolo možné vysloviť, že sa stíhaný skutok stal.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.